UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Domini CCCC.XL. perueniens vsque ad D.XVIII. inchoatur ab Imperio Justini senioris: complectitur Annos LXXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Corollarivm De Legatione Ecclesiae Alexandrinae Ad Apostolicam Sedem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14573

Visual Library

COROLLARIVM DE LEGATIONE ECCLESIÆ ALEXANDRINÆ AD APOSTOLICAM SEDEM.

I. a *Anno Christi 552*

MEMINISSE debes, lector, cùm hoc ipſo Annalium tomo ſuperiùs [a] impij Dioſcori funeſta ſcelera narraremus, atque deploraremus pariter Alexandrinę Eccleſiæ acerbiſſimum caſum; nos ad aliquam conſolationem, leuamenque tantæ triſtitiæ, mentionem obiter habuiſſe de miſſa ab Alexandrino Patriarcha hoc tempore, dum præſens cuderetur tomus, legatione ad Clementem VIII. Romanum Pontificem: Quid tamen per legatos geſtum eſſet, haud potuimus, pendente adhuc eâdem Romæ causâ, aliquid affirmare, ac certum quid ſcribere. Ne igitur te de exitu rei animo ſuſpenſum dimiſiſſe videamur: quid poſteà geſtum ſit coram ipſo Romano Pōtifice, cum ab eo ijdem ſunt auditi legati, & quomodò diuino auxilio ex ſententia tantum negotium confectum ſit, ſicut iucundum tibi fore putamus audire, nobis haud moleſtum erit referre: ex quibus & tu (ſi Catholicus es) hæc ſciēs, plurimas Deo gratias agas; ſin autem transfuga inter impia hæreticorum agmina profiteris, magis magiſque erubeſcas & confundaris, in te
b *Iſa.* 23. illud propheticum dictum audiens [b]: *Erubeſce Sidon, ait mare.*

II. At non inuidiam patiar, neq; calumniam, ſi vetera præ manibus habens, recentia tractem: pro me enim honorificam ſatis fortemq; Dominus noſter viſus eſt habuiſſe ſuis verbis apologiam, cùm ad opulentum parabolarum con-
c *Mat.*13. uiuium appoſuit huiuſmodi corollarium [c]: *Ideo omnis Scriba doctus in regno cælorum ſimilis eſt homini patrifamilias, qui profert de theſauro ſuo noua & vetera.* Et Sponſa, quæ gerit typum
d *Cant.*7. Eccleſiæ, myſticè in Canticis cecinit [d]: *Omnia poma, dilecte mi, noua & vetera ſeruaui tibi.*

III. Non ſatis quidem ſufficio diuinam admirari prouidentiam in Eccleſiæ regimine mille ſignis quotidiè magis magiſq; eluceſcentem: quibus appareat luce perſpicua, nolle Deum in maxima qualibet & horrenda Eccleſiæ tempeſtate ſileri præconia veritatis. Sic enim in paſſione Domini, arripientibus fugam Apoſtolis, latro confitetur in cru-
e *Mat.*27 ce, & [e] Centurio apertâ voce verè filium Dei Chriſtum
Marc. 15. profeſſus eſt: & tacentibus, ſi fieri poſſet, cunctis homini-
Luc. 23. bus qui confiteri deberent; tūc fore, vt lapides clamorem
f *Luc.* 19. emitterent, Dominus dixit [f]. Suppetunt quidem de his innumera argumenta: ſed non eſt opus, vt ab antiquitate petamus exempla, cùm præſentis ſæculi rerum ſtatus his plus ſatis abundet. Cùm enim negant Catholicam fidem filij deſertores, Romanæ Eccleſię rebellantes, traducunturque in errorem Boreales prouinciæ, atque inſurgunt blaſphemantes & inſanientes in cathedram Petri: ecce Indi & Antipodes credentes Chriſto, ſe filios eſſe Romanæ Eccleſiæ gloriantur, eiuſdemque vbera ſugentes; matrem ſciunt, & matrem appellant, ab eaq; ſe in Chriſto eſſe genitos recognoſcunt.

IV. Dum igitur in ipſum Romanæ Eccleſiæ Pontificem phrenetici iſti, dicendi potiùs arreptitij, iaciunt contumelias, atque euomunt toxicatas vipereo ex ore blaſphemias: in immenſum multiplicato fœnore aliunde compenſat Deus benedictiones, laudes, præconia, ſummoſque gloriæ titulos: adeò vt non toleranda libenter tantùm, ſed & expetenda quodammodò videantur reproborum huiuſcemodi maledicta, pro quibus adeò amplam conſertamque Deus rependit benedictionum menſuram, ſecundùm il-
g 2.*Reg.* 16. lud Dauidicum [g]: *Forte reſpiciet Dominus afflictionem meam, & reddet mihi Dominus bonum pro maledictione hodierna.* vnde &
h *Pſal.* 108. cecinit [h]: *Maledicent illi, & tu benedices.*

V. Nam idem penitùs accidit, quod idem Propheta [i] fore prædixerat, cùm (ſecundum S. Auguſtini [k] ſententiam)
i *Pſal.* 54. k *Auguſt. in Pſal.* 54.
de hæreticis iſta vaticinatus eſt: *Polluerunt teſtamentum eius.* dum conati ſunt abolere promiſſiones Dei. Sed quæ hos mox ſubſequatur pœna peccati, ſic ſubditur: *Diuiſi ſunt ab ira vultus eius.* nam maxima omnium indignatio, cū Deus impium mentis percutit cæcitate, & è ſua eijcit domo, atque à filijs diuidens, alienum ab hæreditate conſtituit. Sed quod nullum afferat Eccleſiæ damnum i[llegible]gatio impiorum, illud æquè ſubijitur: *Et appropinquauit cor illius.* etenim tunc euidentiora amoris ſigna Chriſtus oſtendit Eccleſiæ, maiora dona impertiendo. Quod hoc noſtro ſæculo præcipuè factum cognoſcimus, dum impij Nouatores irritum reddere conati teſtamentum eius, nempe factas à Chriſto Petro promiſſiones, diuiſi ſunt ab Eccleſia Romana: ſed tunc magis cor Chriſti ipſi appropinquaſſe cognoſcitur, cùm nouum ei adijcit Orbem; & qui per tot ſæcula errore ſepulti, inter mortuos fuerant deputati Alexandrini, ijdem quaſi noua reſurrectione ad vitam reuocati, ipſi matri omnium Romanæ redduntur Eccleſiæ, ex qua fuerāt propagati, cariſſima ſoboles, Marci filij, & cum ipſis omnes Ægypti prouinciæ, atq; his communione coniuncta vniuerſa Eccleſia Æthiopica: ita vt magno miraculo, rerum verſâ vice, Æthiopes dealbentur, dum ſuper carbones facies Borealium denigrantur. Sed iam quæ ſpectant ad tanti ponderis legationem epiſtolas recitemus, primamque ordine ponamus, quæ ſcripta eſt ab Alexandrino Patriarcha nomine Gabriele: ſic enim ſe habet:

VI. *In nomine Patris & Filij & Spiritus S. vnius Dei. In nomine Dei compatientis atq; miſericordis. Gloria Deo ſempiternæ. Salus à Domino. O Deus da ſalutem.*

EPISTOLA PATRIARCHÆ ALEXANDRINI AD CLEMENTEM VIII.

Humilis Gabriel Dei gratiâ famulus ſedis ſancti Marci in vrbe Alexandrina Ægyptia, & in omnibus alijs locis ſibi coniunctis, Auſtralibus, Maritimis, & Æthiopicis nonageſimuſſeptimus Patriarcharum, S. Marci Euangeliſtæ ſucceſſor ſalutem impartitur, atque oſculum offert ſpirituale Patri Domino, Patrum Patri, Patriarcharum Principi, tertiodecimo Apoſtolorum glorioſi Domini noſtri Ieſu Chriſti, & quinto SS. Euangeliſtarum, D. Petri Apoſtoli ſucceſſori. Quod audis appellari ipſum Clementem Romanum Pontificem Apoſtolorum decimum tertium: ob vitæ ſanctæ merita id ab eo dictum intelligas: ſicut Gregorius Nyſſenus eodem reperitur vſus dicendi genere, vbi in oratione habita in funere Meletij ita exorditur: *Auxit nobis numerum Apoſtolorum nouus Apoſtolus*, &c. itemq; te ſcias ſic quintum Euangeliſtam eumdem nominari, quòd notum eſſet, quòd quæ à Romanis Pontificibus de fide docentur, nulla vel leui valeant mendacij ſuſpicione labefactari. Sed & alios audi, quibus eumdē cumulat, titulos, dum pergit: *Petræ fidei ſuper eius cathedra in magna Roma ſedenti, cui data eſt à Deo poteſtas ligandi atq; ſoluendi, cuius mentio fit in ſacro Euangelio, cùm dicit: Tibi, O Petre, dedi claues regni cælorum: quod ligaueris ſuper terram, ligatum erit in cælis; & quod ſolueris ſuper terram, ſolutum erit in cælis. Tu enim loco eius conſtitutus, & ſucceſſor es ſuper terram, Pater noſter, & Dominus noſter, atque corona capitis noſtri, Dominus Papa Clemens Octauus, Papa Romæ. Miſereatur mei Dominus benedictione orationum eius.*

VII. *Gratias egimus Deo altiſſimo, eumq; ſanctificamus & magnificamus: quod te conſtituit Chriſtus Catholicæ fidei habenas tenentē, & ſanctæ Catholicæ & Apoſtolicæ Romanæ Dei Eccleſiæ fundamenta ſeruantem, miſericordem & pium ſuper vniuerſum populū Chriſtianum, ac diligentem omnes in Chriſtum credentes, inſtar beatiſ-*

ſimi Petri, qui te ſuccedere fecit in eius cathedram. Tu qui effectus es caput & maximus Patriarcharum, & Magiſter, & Prædicator totius populi Dei, illos doctrinis tuis ſpiritualibus irrigas, eoſq; ſermonibus tuis cibas ſalutaribus. Quamob cauſam ſanctas litteras tuas ad humilitatem noſtram miſiſti per filium benedictum, dilectum, amabilem, deuotum, Orthodoxum, Hieronymum Tecchiettum: Quibus poſtquam aſtitimus, ſigilloq; excellenti aperto, eas deoſculati ſumus, acſi ſanctam tuam deoſcularemur imaginem, & ab eis gaudio affecti ſumus, tanquam Pauli Apoſtoli, cæteriſq; Catholicis epiſtolis: & gratias agimus Deo excelſo ob nimiam erga nos dilectionem tuam: ac preces ad Dominum (cui laus) effundimus, vt te ſuper ſedem ſuam cum quiete & tranquillitate ad annos plurimos conſeruet.

VIII. Certiorem autem te fecimus, Pater ſpiritualis, olim veniſſe filium benedictum Ioannem Baptiſtam cum litteris Domini Patris Papæ Gregorij XIII. (Deus miſereatur nobis benedictione orationum eius) ad Patrem Patriarcharum Amba Ioannem, in Patriarcharum numero nonageſimumſextum. Ipſum Ioannem Baptiſtam rediſſe ad humilitatē noſtrā cū litteris Domini Patris Papæ Sixti V. quæ dilectionem & vnionem cum S. Catholica Romana Eccleſia, & ſalutares ſermones, gregiſq; cuſtodiam, ac pro eo mundi Creatorem orare & præcari admonebant: quod quidem accepimus, eiq; obediuimus. Creuitq; apud nos, & apud omnes filios noſtros, Chriſtianos Dei populos gaudium & lætitia, quòd ad nos peruenerunt litteræ tuæ, maxime Pater, per dictum filium tuum benedictum Hieronymum. Rogamus itaq; ſanctitatem tuam, eiq; ſupplicamus, ne obliuiſcaris noſtri in continuis orationibus & petitionibus tuis ad Deum, vt nos adiuuet atq; confirmet in fide recta, efficiatq; vt quæcunq; diuina atq; ſpiritualia iuſſeris mandata, adimpleamus, noſq; liberet à rapacibus Satanæ lupis: ſumus enim miſeri ac impotentes, & in mari peccatorum immerſi; neque alia nobis remanet ſalus, quàm ſummi Dei gratia, & continuæ ac ſanctæ pro nobis orationes veſtræ. Apud me enim humilem nulla eſt ſocordia vel repugnantia erga diuina præcepta: & ſicuti antiquitùs erant Patres prædeceſſores in ſede Romana, & in S. Marci ſede ad hoc vſq; tempus ſpirituali cum dilectione ac vera charitate, ita eorum veſtigia imitamur.

IX. Certiorem etiam reddimus Patris Papæ ſanctitatem, quod tempore Patris Patriarchæ Amba Gabrielis in Patriarcharum numero Alexandrinæ regionis nonageſimiquinti (cuius animæ Deus tribuat requiem, noſtriq; miſereatur orationibus eius) venit ad eum Nuncius Patris Papæ vrbis Romæ, vir doctus, & virtute præditus, nomine Ambroſius, Epiſcopus Aurienſis, qui in Eccleſijs noſtris ÆEgyptijs celebrauit, ſanctumq; expoſuit Euangelium, præſentibus presbyteris, diaconibus, alijſq; Chriſtianis; factumq; eſt eis gaudium magnum atq; ineffabile: & ego humilis Gabriel ſcriba litterarum Patriarchæ eiuſq; famulus & huius epiſtolæ ſcriptor his oculis præſens eram. Rurſus ipſe ego humilis Gabriel ſedis S. Marci famulus, cùm huius rei memoriam perpenderim, gauiſus ſum valdè ob vnionem dilectionis; deſiderauitq; anima mea, vt ſic etiam fiat ſanctitatis veſtræ tēpore: vtq; noſtram erga ſanctitatem veſtram dilectionem, noſtramq; in diuina charitate approbetis vnionem cum Eccleſia Romana, quæ eſt caput & baſis omnium Catholicarum Eccleſiarum.

X. Si verò quæſiuerit prædictus D. Pater de profeſſione & fide noſtra in Chriſtum Dominum, deq; viuifica incarnationis ex immaculata ſemper Virgine Maria demonſtratione: hæc omnia ſunt apud vos deſcripta à Patribus anteceſſoribus ſanctis Patriarchis, in archiuis Romanis ſeruata, prout etiam apud nos ſcriptis eſt traditum. Si autem quæſiuerit de paupertate, miſeria, oppreſſione, ac nimio labore noſtro, in quibus viuimus; quamplurima ſunt, nec ea alius ſcit, quàm ſolus Deus, cui laus: ſumus tamen diuites, excelſi Dei gratiâ, eius freti miſericordiâ, quæ adiuuat inopes & indigentes, ſicuti ſum ego miſer. Glorioſum ergo Dominum roget Pater omni tempore, vt nos ſuâ miſericordiâ adiuuet, ſuâq; gratiâ amplectatur; vt mandata diuina, atq; præcepta Euangelica, quæ nobis iuſſerit, adimpleamus.

XI. Sanctitatem tuam certiorem facio ego humilis, miſſos eſſe à nobis cum his litteris filios benedictos ſacerdotem Ioſephum, & ſacerdotem Abdelmiſsia (benedicat eis Deus) vt ſiſtant coram Domino Patre, noſtroq; nomine ſalutem ei impartiantur, pedeſq; veſtros deoſculentur, & gratias vobis agant de veſtra in nos benignitate, viceſq; noſtras gerant, & vobis noſtram narrent paupertatem ac miſeriam, atq; monachorum, pupillorum, & locorum noſtrorum. Rogamus ideò Patris ſanctitatem, vt illos & nos benignè reſpiciat & commendatos habeat, vtq; ad nos eius ope & auxilio ſalui redeant & incolumes ad continuam dilectionem, & huius negotij ac diuinæ ſeruitutis, quam nobis iniunxiſtis, perfectionem; & ipſi innoteſcere faciant ſanctitati veſtræ ore, abſque ſcriptis, quod ſis Chriſti Vicarius, & Patriarcharum atque Catholicæ & Apoſtolicæ Romanæ Eccleſiæ caput, tibique ore proprio teſtimonium perhibebunt; & quicquid dixerint, veluti ex ore noſtro accipies; & quæ Pater eos docuerit, nobiſque ſignificauerint, cùm ad nos reuerſi fuerint, acceptabimus, nemine repugnante; & quæ ipſis mandaueritis & præceperitis, nos exequemur.

XII. Deum altiſsimum rogamus, vt Eccleſia ſit vna Catholica & Apoſtolica ſine diuiſione, & ſine ſeparatione vt efficiamur Chriſti membra dilectionis & charitatis ligamine colligata ſine ſchiſmate, precibus ſanctiſsimæ Dominæ Mariæ ſemper Virginis, & optimorum Patrum noſtrorum Sanctorum Apoſtolorum. Amen, & laus Deo ſempiterna. Epiſtolæ verſus ſunt octogintaocto, exceptâ diuini nominis inuocatione, ſignoq; ſancto; neq; inter verſus eſt aliquid interpoſitum, neq; in eius marginibus verbum aliquod, præter id, quod ſcriptum eſt in ea, ſuntq; obſignatæ coniunctiones eius ſolito Cameræ noſtræ ſigillo, & Domino noſtro gloria ſempiterna. Scripſimus die decimaſextâ menſis Hatur benedicti, Anno à ſanctis Martyribus milleſſio trecenteſimo decimo, id eſt, die XXII. menſis Nouembris, anno Domini M.D.XCIII. Peculiaris iſta eſt antiquitùs ſeruata Alexandrinorum Fidelium & totius Ægypti chronologia, vt à SS. Martyribus numerent annos, ex pietate nempe deducta. Etenim horreſcentes nomen Diocletiani Imperatoris acerbiſſimi Chriſtianorum perſecutoris in annorum numeratione, quam ille ab exordio ſui Imperij faciendam præſcripſerat, recenſere (quod poſteros feciſſe diximus) ipſi ab eiuſdem Imperatoris anno primo itidem numerum deducentes, loco nominis perſecutoris Eccleſiæ Diocletiani, SS. Martyres poſuêre. Sed quòd in dicto numero inueniantur ipſi eam chronologiam inchoâſſe ab anno Domini ducenteſimo octogeſimotertio, primus verò annus Diocletiani à noſtris (vt vidimus) numeretur anno Domini ducenteſimo octogeſimoquarto: nihil tamen ſcias eſſe diſcrepantiæ, cùm idem ſit apud eos octogeſimustertius tertia ex parte, qui apud noſtros Latinos octogeſimusquartus: nam menſe Thoth, qui incipit quarto Kalend. Septembris, ipſi annum auſpicantur. His verò ad poſtremum hoc additur:

Perueniat, volente Deo, Romam ad manus magni Papæ, ex Alexandria Captorum Patriarcha.

His ſubijcitur admonitio ab eodem Patriarcha ſuis legatis data, quæ ſic ſe habet.

XIII. *In nomine Patris & Filij & Spiritus ſancti, Dei vnius. Gloria Deo ſempiterna ſalus à Domino. O Deus da ſalutem.*

Miſſa hæc benedictio eſt ab humili Gabriele Dei gratia ſedis S. Marci Alexandriæ, ÆEgypti, Æthiopiæ, & coniunctarum prouinciarum famulo: Benedictis filijs religioſis monachis fidelibus presbyteris, reuerendo ſacerdoti Ioſepho, & reuerendo ſacerdoti Abdelmeſsia monachis deſerti S. Macarij, benedicat eis Deus. Quod autem ab ipſis volumus, eſt, quod glorioſi Domini obtulimus donum, & cum eorum dilectione coniunximus, vt ipſos mitteremus ad Dominum Patrem, Patrum Patrem, capitum & Patriarcharum Principem ſuper S. Petri Apoſtoli cathedra in regione Romana ſedentem, Catholicum & Apoſtolicum Chriſti Domini ſuper gregem eius ſucceſſorem & Vicarium Dominum Papam Clementem Octauum: Perpetuos efficiat Deus altiſsimus dies Pontificatus eius, & miſereatur mei abiecti, totiuſque populi Chriſtiani, meritis orationum eius. Amen.

XIV. *Itaq; obtemperauerunt rogationibus noſtris, curamq; & humanitatem ipſorum requiſiuimus, vt vbi peruenerunt ad D. Papam Clementem, pedes eius pro nobis deoſculentur, eiuſq; mandata auſcultent, & eis obediant, ſintq; coram eo & in eius famulatu ſtantes & obedientes, eiuſq; ſermones auſcultantes, ac ſi eſſent ex ore Chriſti Domini, ex præſentia & reuerentia eius timentes ac trementes, ſanctitati eius ſupplices, quouſq; ad nos inde redierint, & vices noſtras gerant, eiq; narrent paupertatis & miſeriæ noſtræ ac monachorum noſtrorum pupillorum & locorum ſtatum Patris ſanctitati ſupplicetis, vt vos & nos benignè reſpiciat, atq; commendatos habeat, vtq; ad nos redeatis eius auxilio ſalui & incolumes ad continuam dilectionem, & ad omnium, quæ vobis præcepimus, obſeruantiā in diuina ſeruitute erga D. Papam Chriſti ſucceſſorē, qui eſt caput Patriarcharum, & baſis Catholicæ & Apoſtolicæ Romanæ Eccleſiæ. & quicquid dixeritis ex ore veſtro, tamquam ex noſtro erit prolatum: & in*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſermonibus eius confirmamini; quoniam omnia, quæ ipſe vobis ore ſuo dixerit, tanquam ex ore Chriſti erunt prolata.

XV. *Ideo ea ſuſcipite, eiq; obedite, & mandatis eius ne ſitis repugnãtes: Quicunq; enim diuinis eius præceptis nõ obtemperauerint, Chriſto Domino, qui ſua gratiâ ipſum erexit, minimè obtemperat. Itaq; omnia, quæ vobis dixerit D. Pater circa ſanam profeſſionem, atque rectam in Catholica & Apoſtolica Romana Eccleſia fidem, nobis referetis & ea exequemur vna cum gente noſtra. Quamobrem eundẽ vobis repetimus ſermonem, vt ſitis auſcultantes & obedientes abſque repugnantia. Omnia enim, quæ mandauerit D. Pater, nos exequemur: & quicquid Euangelium per os eius reprobauerit ſi apud nos erit, reprobabimus. Cumq; redieritis ad nos, & optima renunciaueritis mandata, non tranſgrediemur ea. Horum autem omnium fundamentum eſt, vt Eccleſia Romana, & Alexandrina ſit vna, vinculo charitatis ſine diuiſione colligata.*

XVI. *Deum rogamus, vt ſanctum Papam diu ſeruet incolumem, & confirmatio huius eſt ſignum ſanctum & venerabile ſuper eius marginibus ſigillum, & laus Deo ſempiterna. Scripſimus die 16. menſis Hatur benedicti, anno iuxta Coptorum computationem milleſimo treceteſimo decimo, id eſt, die 2.iii. menſis Nouembris anno Domini M.D.XCIII.*

XVII. His additur epiſtola Ioannis Comus Alexandriæ, quẽ antiquitas nominare cõſueuit Corepiſcopum, vtpotè qui res Eccleſiæ Alexandrinæ loco Epiſcopi adminiſtraret: cui cùm inditum vides titulum Diſcipuli, ſcias ita dici ſolitos eſſe inferiores Epiſcopos:

XVIII. *In nomine Dei æterni ſempiterni, viui, & perpetui in æternum.*

Diſcipulus peccator inutilis oſculatur terram, inclinans caput ſuum peccatis obnoxium, inquinatum, vile ſubtus pedes mundos dominicos, paternos, patriarchales Patris noſtri capitis, & Principis noſtri, & vigilantis de ſalute animarum noſtrarum, Patris noſtri iuſti, & vaſis honorabilis, electi Patris Patrum, & Principis Principũ, tertij decimi Apoſtolorum mundorum, & quinti Euangeliſtarum ſanctorum, Petri corporalis, & Angeli ſpiritualis, ſedentis ſupra ſedem S. Petri Apoſtoli, tenentis in manu ſua pura ſceptrum principatus & crucem fidei, mitrati, induti ſtolâ ſacerdotali ſacerdotis in æternum ſecundum ordinem Melchiſedech, in cuius manu eſt abſolutio, & ligatio, & honoratio, timentis Deum, paſtoris bonorum rationalium, Patris honorandi, electi Papæ Clementis Octaui in vrbe magna Roma, Catholica, Apoſtolica: Perpetuet Deus excelſus principatum eius pacificum à moleſtijs, & miſereatur ſerui pauperis peccatoris per exauditionem orationum & petitionum ſuarum. Amen, Amen, Amen.

XIX. *Quod autem repræſentat Diſcipulus peccator ſanctitatis Patris, eſt, perueniſſe ad Diſcipulum epiſtolam benedictionis à ſanctitate Patris comitem fratris dilecti, amabilis Hieronymi Vecchietti, quam accepit Diſcipulus honoratione ac magnificatione; eamq; legit Diſcipulus ſtans pedibus ſuis, & intelleximus quicquid in ea nobis ſcripſit ex verbis elegantibus; & gratias egimus Chriſto Domino, cui gloria, qui dignos nos fecit ad recipiendam hanc gratiam maximam, & donum egregium, quia Diſcipulus non eſt dignus huiuſmodi, propter magnitudinem peccatorum ſuorum multorum. Item peruenit ad nos, quod nobis donauit ſanctitas Patris ex abundantia gratiarum ſuarum, hoc eſt, liber quatuor Euangeliorum ſanctorum impreſſorum, & fuit nobis pro eo maxima lætitia & gaudium & conſolatio: Deus excelſus autem perpetuet principatum Patris multo tempore. Nec latet ſanctitatem Patris: vbi perueniſſent litteræ ſanctitatis patris ad Diſcipulum in vrbe Alexãdrina, abfuiſſe Patrem Patriarchã Amba Gabrielem Patriarcham Alexandriæ in partibus prouinciæ Seid ad exigendam eleẽmoſynam à pijs hominibus in nomine monachorum pauperum egenorum: eo ipſo miſimus ad eum litteras ex parte noſtra affirmantes ei, vt præſens eſſet in Ægypto, ad aſſiſtendum litteris ſanctitatis Domini Patris. Cùm autem accepit litteras Diſcipuli ſtatim præſens fuit in Ægypto.*

XX. *Et direximus ad eum fratrem dilectum Hieronymum Vecchiettum: conuenit eum in Ægypto ciuitate munitâ, & tradidit ei litteras Domini Patris, quas legit ad verbum; & quicquid ei ſcripſit, accepit magnâ auſcultatione & obedientia atque exhibitione. Et ſtatim ſcripſit ad vos reſponſum litterarum, quãtum in eo ſatis erat amplificationis verborum, & direxit ad vos litteras ſigillo munitas ſecundum conſuetudinem comitis legatorum, hoc eſt, noſtri Patris ſacerdotis Ioſeph, & noſtri Patris ſacerdotis Abdelmeſſia, ex primis monachis monaſterij ſancti Macarij in deſerto ſancto in Valle Atrun, & iam ſcripſit Pater Patriarcha Amba Gabriel litteras ſuo ſigillo munitas & ſignatas ad monachos dictos, & præcepit eis, vt obedientiam exhiberent, & dicerent ſermonem ad ſanctitatem Patris Papæ, neq; diſcederent à præceptis illius, & à quacumq; re, quam præceperit Pater, non diſcederent ictu oculi, quia quicumq; audiuerit doctrinas Patris, ipſe audiet doctrinas Chriſti Domini, cui gloria: & qui contradixerit ſermonibus Patris, ipſe contradicet Chriſto Domino, cui gloria.*

XXI. *Voluntas autem in eo eſt, vt ſint ſimul concordes in charitate ſpirituali, & ſit Eccleſia vna Romana, & Alexandrina, neq; ſit inter nos differentia vlla in quacumq; re. Et quòd Diſcipulus peccator Ioannes Comus ſedis S. Marci Alexandriæ volebat præſens eſſe apud ſanctitatem Patris (ſicut Chriſtus Dominus ſcit, cui gloria) & exhibere inclinationes ſubtus pedes eius mundos, & oſculari manus eius puras, & non potuit Diſcipulus id exequi propter multas cauſas: quia Diſcipulus vir ſenex eſt, & multarum infirmitatum, & non poteſt iter facere, & præcipuè ab hac remota regione, præterea propter obſequium Eccleſiarum Alexandriæ, & negotia egenorum & pauperum & infirmorum & pupillorum & viduarum, & huiuſmodi.*

XXII. *Et ideo direximus ad ſanctitatem Patris puri filium noſtrum cariſsimum, filium Barſum miniſtrum ex filijs noſtris & filijs Eccleſiæ ſanctæ, vt exhiberet ad ſanctitatem Patris multas inclinationes, & oſcularetur pedes eius mundos vice Diſcipuli. Et quod petendum à beneficentijs ſanctitatis Patris abſq; præceptione ſuper illum, eſt, vt habeat curam filij noſtri filij Barſum Archidiaconi, quàm maximè poterit, eumq; reſpiciat oculo ſolicitudinis & miſericordiæ; eò quòd miſimus illum ad ſanctitatem veſtram puram ad adipiſcendam benedictionem, & documenta egredientia ab ore tuo puro: & iam præcepimus ei, vt exhiberet obedientiam, & ne vnquam diſcederet ab omnibus, quæ ei iniunxerit ſanctitas Patris. Et quod petẽdum à ſanctitate Patris, propter Chriſtum Dominum, cui gloria, eſt, ne ægrè feras Diſcipulum peccatorem, quaſi audacem, & præſumentem ſuper ſanctitate ſua pura: quia Diſcipulus inutilis eſt, & peccator, atque exitus totius negotij incumbit miſericordiæ Chriſti, & orationibus Patris acceptis.*

XXIII *Iam peruenit ad nos, quod donauit ſanctitas Patris de eleẽmoſyna ſancta accepta nomine Eccleſiarum Alexandriæ per manum fratris dilecti Hieronymi. Chriſtus autem Dominus, cui gloria, retribuet ſanctitati veſtræ puræ pro eo dupla in regno cælorum: & iam diſtribuimus illud, ſecundum diſtributionem vicarij fidelis in pecunia domini ſui: Iamq; perpetua facta eſt memoria D. Patris ſuper templa ſacra, omni tempore in Eccleſijs Alexandriæ, tempore ſacrificiorum, & orationum nocturnarum & diurnarum.*

XXIV. Quantâ verò his temporibus anguſtiâ laboret Alexandrina Eccleſia ſub immani Turcarum dominio, quæ his ſubduntur tibi facilè indicabunt: vt planè terribilem Dei vindictam aduerſus eam & omnes Orientales, vbi defecerunt à communione Apoſtolicæ ſedis, immiſſam, nemo prudens abſq; mentis horrore, animiq; pauore valeat contemplari. Vt de ea lugubre illud Hieremiæ carmen ſit occinendum[a]: *Hæccine eſt vrbs perfecti decoris, gaudium vniuerſæ terræ?* Quæ enim omnium Orientalium Eccleſiarum florentiſſima, & opulentiſſima erat, eò nunc paupertatis, & anguſtiæ redacta, ipſis etiam ſacerdotalibus indumentis, neceſſarijſq; ſubſidijs caret, quæ ſibi à Patre Patrum Romano Pontifice impendi rogant. Dei namque certam hanc eſſe vindictam, vt ſacerdotes laborent inopia, quiſq; intelliget, qui Domini ſententiam in Eli filios & eorum poſteros promulgatam attendit[b], cùm fore dicit, vt rogaturi eſſent, vt admitterentur ad vnam partem ſacerdotalem, vt comederent buccellam panis: & quod ait ipſe Dominus per Malachiam[c]: *Ad vos mandatum hoc, O ſacerdotes; Si nolueritis audire, mittã in vos egeſtatem, &c.* ac tertatumq; planè quod per Iſaiam de Ægypto prædixerat[d]: *Tradam Ægyptum in manu dominorum crudelium, & Rex fortis dominabitur eorum.* tale iudicium & reliquis ſubiectis, qui ab Apoſtolica ſede rebellant: vt cladibus preſſi, cogantur tandem cognoſcere & inuocare matrem, cuius ſe filios eſſe negarant. Sed audi petẽtes matris vbera, qui diu errantes ab vtero locuti ſunt falſa.

a Thren. 2.

b 1. Reg. 2.

c Mala. 2.

d Iſa. 19.

XXV. *Verumtamen ſanctitas Patris (perpetuet Deus excelſus principatum eius) propter Chriſtum Dominum non obliuiſcatur noſtri, Eccleſiarum noſtrarum, ac nationis noſtræ, ac Alexandrinæ exiſtentiũ: quoniam Eccleſia ac natio noſtra pauperes ſunt valdè: neq; percontandum eſt de præſenti earum paupertate, inopia, atque indigentia.*

Nam Alexandriæ tres ſunt Eccleſiæ Catholicæ, vna nomine principis Angelorum S. Michaëlis, ſecunda S. Marci Euangeliſtæ Catholici, ac tertia nomine martyris magni S. Gregorij extra vrbem ad littus maris ſalſi; & omnes tres Eccleſiæ indigent ædificatione, veſtitu, & impenſis pauperum atq; egenorum.

XXVI. *Item tributa & reliquæ exigentiæ propter Iudices ac rerum Præſides, quotieſcunque tentauerit dæmon, quem Deus excelſus confundat; ac Diſcipulus non poteſt ijs ſatisfacere: noſtra enim natio, populiq; noſtri omnes, cùm pauperes ſint atque inopes, his ſatisfacere non poſſunt, ſed ſi ſanctitas Patris ſolicita fuerit de Diſcipulo, ac de noſtris populis & natione noſtra, ſatis erit. Si verò ſanctitas Patris interroget de ſtatu noſtro, ac de ſtatu nationis Chriſtianorum Coptorum, deq; præſenti eorum inopia, indigentia ac paupertate, quicquid contingat illis ob ſolutionem tributorum atq; exigentiarum, quantaq; patiātur verbera, contemptum, poſitiones in catenis & vinculis & carceribus, ac cætera id genus, & niſi auxilium Chriſti (cui gloria) apprehendat eos, diſcederent aliqui à fide Chriſti. Diſcipulus autem huius rei cauſa in maximo labore eſt; quoniam ſumus in ſumma perſecutione.*

XXVII. *Et quod petendum à ſanctitate Patris, eſt, non obliuiſcatur noſtri in eleemoſyna ſingulis annis nomine Eccleſiarum & pauperum Alexandrinæ vrbis, & in hoc obtineatis maximam mercedem & permanentiam, ſicuti ſanctitas Patris oſtendit, vt perpetua ſit memoria veſtra ſancta ſuper templa ſacra in Eccleſijs Alexandriæ omni tempore, & in perpetuum. Iam peruenit ad nos cum fratre dilecto & amabili Hieronymo, quod donauit ſanctitas Domini Patris ex veſtitu Eccleſiæ ſancta, & ornatus veſtibus ſericis: & iam ſcripſimus nomen Domini Patris ſupra veſtitum ſacrum. Modò egemus alio indumento albo pro veſtitu ſacerdotis tempore ſacrificij mundi, ſicut & veſtitu miniſtrorum tempore miniſterij: idq; totum repræſentamus auribus ſanctitatis Domini Patris.*

XXVIII. *Diſcipulus autem ſtat pedibus ſuis ad obediendum mandatis ſanctitatis Patris: quoniam omnes ſumus auſcultantes, obedientes, atq; erecti ad omnia, quæ nobis præceperit, & ad implendum negotium, Deo volente; quia ſumus ſub obedientia: nam Pater eſt ſummus Patriarcharum, & ſicut capitū & ſucceſſor S. Petri Apoſtoli; & quod ligauerit, erit ligatum; & quod ſoluerit, erit ſolutum. Debitum verò quod attinet ad nos, & ad omnes ſacerdotes ac miniſtros, & ad populum Chriſtianum, eſt auſcultare & obedire, nulloq; modo contradicere Patri in omni re, quam nos præceperit: nam, qui debito contrarius fuerit, erit eius ſtatus perditus atq; inutilis.*

XXIX. *Petimus autem à Chriſto Domino (cui gloria) vt vos perpetuet ac ſtabiliat ſuper Sedem S. Petri multos annos, & perpetuet principatum veſtrum, ſubijciatq; inimicos veſtros ſub pedibus veſtris, ac veſtras doctrinas ſanctas nobis prodeſſe efficiat. Nos expectamus reſponſum veſtrum ad nos, in quo opus erit: nam nulla vnquam differentia inter nos erit cùm ſit Eccleſia vna Romana, atq; Alexandrina. Si verè interrogetis de fratre ac amico veſtro Patre Patriarcha Amba Gabriële Patriarcha Alexandriæ, ipſe orat pro vobis nocte ac die, & eſt ſub obedientia veſtra, ſtatq; pedibus ſuis ad obediendum, & expectat reſponſum veſtrum cum legatis diſcipulis prædictis; & ſic omnes ſacerdotes & miniſtri orant pro veſtra ſanctitate, vt ſemper permaneat. Petitio autem Diſcipuli ab abundantia gratiæ veſtræ erit, ne obliuiſcamini noſtri in recordatione ad extremum orationem veſtrarum ſanctarum, vt remittat nobis peccata noſtra per veſtras preces acceptas ante Dominum Deum. Atque innouatio petitionis à ſanctitate Patris eſt in commendatione filij noſtri filij Barſum, & quamprimum eius reditus ad nos cum reſponſo poſt oſculum terræ ſub pedibus Patris: perpetuet Deus excelſus principatum eius multo tempore. Datum die ſabbati benedicti duodecim menſis Chiach benedicti, Coptice, anno 1310. à captiuitate Martyrum mundorum, id eſt, die decimaoctaua menſis Decembris, anno natiuitatis Domini M.D.XCIII. Minimus Diſcipulorum diſcipulus peccator Ioannes Comus vrbis Alexandriæ.*

XXX. *Quod repræſentandum ſanctitati Domini Patris eſt, quod Diſcipulus iam direxit ad ſanctitatem Patris filium noſtrum Barſum Miniſtrum, nempè Archidiaconum Eccleſiæ S. Marci Catholici Alexandriæ: Pater autem reſpiciat illum oculo ſolitudinis & miſericordiæ ac miſerationis, & toto tempore manſionis eius Romæ detur ei aliquis ex magiſtris, qui illum dirigat ac doceat ſapientiam & philoſophiam & cæteras ſcientias ac virtutes, vt obtineatis in hoc mercedē perfectam abundantiorem portionibus, ac Deus excelſus paſcat vos, perpetuet manſionem veſtram, & faciat nos ſemper eſſe ſub obedientia veſtra.*

Audiſti clamores, percepiſti lacrymas, conſideraſti anguſtias & miſerias, quibus per multa ſæcula preſſi Alexandrini, tandem è tenebris emergentes, ad lucis radium apertis oculis, ſalutem implorant, ſecundum illud propheticum de ijſdem Ægyptijs olim prænunciatum [a]: Clamabant ad Dominum à facie tribulantis, & mittet eis Saluatorem & propugnatorem, qui liberet eos: & cognoſcetur Dominus ab Ægypto, & cognoſcent Ægyptij Dominum in die illa, & colent eum in iuſtitijs, &c. Quàm autem id verum ſit, audi ipſorum legatorum profeſſionem Romæ editam coram ipſo Sanctiſſimo Clemente Papa Octauo & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, quam hic tibi ſubijcimus: XXXI.

[a] *Iſa. 19.*

In nomine Patris & Filij & Spiritus ſancti, Dei vnius. Amen.

Sanctiſſime ac Beatiſſime Pater.

Ego humilis frater Ioſeph de Epiſcopo filius quondam Michaëlis de oppido Menciat Eldairelmoharrac AEgyptius natione Coptorum monachus & presbyter monaſterij S. Macarij in deſerto AEgypti ordinis S. Antonij, ac vnus ex procuratoribus & oratoribus Reuerēdiſſimi Patris & Domini Gabriëlis Patriarchæ Alexandrini nationis Coptorum, ad pedes Sanctitatis veſtræ conſtitutus, ac tam procuratorio nomine prædicti Domini Gabriëlis Patriarchæ mea principalis, quā etiam meo proprio & priuato infraſcriptam S. Catholicæ fidei profeſſionem facturus vnà cum religioſo viro fratre Abdelmeſſia Elmechini filio Petri de ciuitate Georgæ etiam AEgyptio monacho & presbytero eiuſdē monaſterij S. Macarij, altero ex procuratoribus & oratoribus prædicti Domini Gabriëlis Patriarchæ collega meo, promitto pro eodem Domino Gabriële Patriarcha noſtro principali, quòd ipſe illam ratam & gratam habebit, ac ſuſcipiet & acceptabit, & intra tempus competens ratificabit & emologabit atq; de nouo iuxta præſentem formam de verbo ad verbum faciet & emittet, & ſua manu ſubſcriptam, & ſuo ſigillo obſignatam ad Sanctitatem veſtram & hanc ſanctam Apoſtolicam ſedem tranſmittet, Sanctam igitur Catholicam fidem explicitè & expreſſè profitendo, dico & affirmo quod ſequitur. XXXII.

In nomine Patris & Filij & Spiritus ſancti, Dei vnius. Amen.

Sanctiſſime ac Beatiſſime Pater.

Ego humilis frater Abdelmeſſias Elmechini filius Petri de ciuitate Georgæ AEgyptius nationis Coptorum monachus & presbyter monaſterij S. Macarij in deſerto AEgypti ordinis S. Antonij, ac vnus ex procuratoribus & oratoribus Reuerendiſſimi Patris & Domini Gabriëlis Patriarchæ Alexandrini nationis Coptorum, ad pedes Sanctitatis veſtræ conſtitutus, ac tam procuratorio nomine prædicti Domini Gabriëlis Patriarchæ mei principalis, quàm etiam meo proprio & priuato infraſcriptam ſanctæ Catholicæ Eccleſiæ profeſſionem facturus vna cum religioſo viro fratre Ioſeph de Epiſcopo filio quondā Michaëlis de oppido Menciat Eldairelmoharrac etiam AEgytio monacho & presbytero eiuſdem monaſterij S. Macarij, altero ex procuratoribus & oratoribus prædicti Domini Gabriëlis Patriarchæ collega meo, promitto pro eodem Domino Gabriële Patriarcha noſtro principali, quod ipſe illam ratam & gratam habebit, ac ſuſcipiet & acceptabit, & intra tempus competens ratificabit & emologabit, atq; de nouo iuxta præſentem formam de verbo ad verbum faciet & emittet, & ſua manu ſubſcriptam & ſuo ſigillo obſignatam ad Sanctitatem veſtram & hanc ſanctam Apoſtolicam ſedem tranſmittet. Sanctam igitur Catholicam fidem explicitè & expreſſè profitendo, dico & affirmo quod ſequitur. XXXIII.

In nomine Patris & Filij & Spiritus ſancti, Dei vnius. Amen.

Sanctiſſime ac Beatiſſime Pater.

Ego humilis Barſum filius Amineldanch ex familia Elachim ciuitatis Alexandriæ AEgypti, Archidiaconus Patriarchalis Eccleſiæ S. Marci, nepos & orator Ioannis Comus ſedis ſancti Marci eiuſdem ciuitatis Alexandriæ, ad pedes Sanctitatis veſtræ conſtitutus, ac tam nomine prædicti Comus Ioannis mei principalis, quam etiam meo proprio infraſcriptam ſanctæ Catholicæ fidei profeſſionem, quam coram ſanctitate veſtra profeſſi ſunt me præſente ſacerdotes Ioſeph & Abdelmeſſias oratores Reuerendiſſimi Patris Domini Gabriëlis Patriarchæ Alexandrini nationis noſtræ Coptorum, promitto pro eodē Comus Ioanne meo principali, quòd ipſe illam ratam & gratam habebit, ac ſuſcipiet & acceptabit, & intra tempus competens ratificabit & confirmabit; atque de nouo iuxta præſentem formam de verbo ad verbum faciet, & ſua manu ſubſcriptam, & ſuo ſigillo obſignatam ad Sanctitatem veſtram & hanc ſanctam Apoſtolicam ſedem tranſmittet. Sanctam igitur Catholicam fidem explicitè XXXIV.

& ex-

& expreſſè profitendo, dico & affirmo quod ſequitur.

XXXV. Corde credo, & ore confiteor, quod vnus eſt Deus verus, omnipotens, incommutabilis, incomprehenſibilis, ineffabilis, & æternus, Pater & Filius & Spiritus ſanctus, vnus in eſſentia, trinus in perſonis, Pater ingenitus. Filius à ſolo Patre genitus. Spiritus ſanctus à Patre Filioq; æternaliter procedens, non ſicut à duobus principijs, aut duabus ſpirationibus, ſed ab vtroque tamquam ab vno principio, & vnica ſpiratione. Pater non eſt Filius, aut Spiritus ſanctus. Filius nõ eſt Pater, aut Spiritus ſanctus. Spiritus ſanctus nõ eſt Pater, aut Filius; ſed Pater tantum Pater, Filius tantùm Filius eſt, & Spiritus ſanctus tantùm Spiritus ſanctus eſt. Nullus aliũ aut præcedit æternitate, aut excedit magnitudine, aut ſuperat poteſtate, ſed abſq; initio ſemper eſt, & ſine fine. Pater eſt generans, Filius naſcens, Spiritus ſanctus procedens, conſubſtantiales, coæquales, omnipotentes, & coæterni. Hæ tres perſonæ ſunt vnus Deus, non tres dij, vna eſſentia, vna ſubſtantia, vna immenſitas, vnum principium, vnus creator viſibilium omnium & inuiſibilium, corporalium, & ſpiritualium, qui quando voluit vniuerſas condidit creaturas ſua bonitate, quas & valdè bonas voluit. Et ideo reprobo & anathematizo omnes hæreſes & hæreticos ſentientes & docentes contraria.

XXXVI Firmiter etiam credo & profiteor, quòd vnigenitus Dei Filius Patri conſubſtantialis ſemper cum Patre & Spiritu ſancto exiſtens, in plenitudine temporis, quàm diuina miſericordia conſilium inſcrutabile diſpoſuit, vt nos à peccato Adæ ac cæterarum culparum noſtrarũ ſordibus mundaret, & à morte & inferno liberaret, incarnatus eſt de Spiritu ſancto in immaculato vtero beatiſſimæ Mariæ ſemper Virginis, veram & integram hominis naturam aſſumpſit, corpus videlicet & animam rationalem, in vnitate perſonæ diuinæ, tantâ vnitate, vt vnus & idem Chriſtus ſit Deus, & homo, Dei filius, & hominis filius, ita quòd vna natura non confunditur cum altera, nec vna tranſit in alteram, nec vna miſcetur alteri, nec altera euaneſcit, ſed in perſona omninò vna ſunt duæ perfectæ naturæ, diuina ſcilicet & humana, ſolutis earumdem naturarum proprietatibus, duæ voluntates, duæ operationes, ita vt Chriſtus ſit tantùm vnus. Et ſicut formam ſerui, Dei formam non ademit; ita formam Dei, ſerui forma non minuit: qui enim verus Deus eſt, idem verus eſt homo: Deus per id quod in principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum: Homo per id, quod Verbum caro factum eſt, & habitauit in nobis Deus per id quod de quinq; panibus quinq; millia hominũ ſatiauit, quòd Samaritanæ aquam ſalientem in vitam æternam promiſit, quod Lazarum quatriduanum à mortuis reſuſcitauit: Homo per id quod eſuriuit, ſitiuit, fatigatus eſt, & in ligno crucis clauis affixus eſt: Vnus & idem ſecundum diuinitatem æqualis æterno Patri, immortalis, impaſſibilis, ſecundum verò humanitatem minor Patre, mortalis & paſſibilis.

XXXVII. Inſuper firmiter credo & prædico eumdem Dei Filium incarnatum, verè natum eſſe ex Maria ſemper Virgine, & ideo ipſam Virginem fateor veram Dei matrem atq; genitricem, item verè paſſum, verè mortuum & ſepultum, verè cum anima deſcendiſſe ad inferos ad liberandas animas ſanctorum Patrum, quæ in limbo detinebantur, alligato inſatiabili homicidâ, ſubinde ex mortuis verè reſurrexiſſe, & per quadraginta dies Apoſtolos docuiſſe de regno Dei, moxq; ad cœlos aſcendiſſe, ſedereq; ad dexteram Patris, & venturum eſſe in fine ſæculorum ad iudicandos viuos & mortuos.

XXXVIII. Credo & profiteor nullum vnquam hominem ex ſemine Adæ conceptum, & natum, fuiſſe ſaluatum, aut fore ſaluandum, niſi per fidem mediatoris Dei & hominum Domini noſtri Ieſu Chriſti in ſanguine & morte ipſius, qui nos reconciliauit æterno Patri, & deleuit chirographum iniquitatum noſtrarum æternâ redemptione inuentâ.

XXXIX Item firmiter credo, legalia omnia veteris Teſtamenti, ſeu Moſaicæ legis, quia Chriſtum figurabant, licet diuino cultui illa ætate congruerent, ipſo adueniente ceſſâſſe, & iam promulgato Euangelio ſeruari non poſſe ſine interitu ſalutis æternæ. Omnes igitur poſt illud tempus circumciſionis, ſabbati, ciborum eâdem lege prohibitorum, reliquorũq; legalium obſeruatores alienos à fide denuncio, & ſalutis æternæ non poſſe eſſe participes, niſi aliquando ab his erroribus reſipiſcant: ab his enim omnibus liberauit nos Chriſtus, & ſeptem nouæ legis ſacramenta inſtituit, quæ veneror, credo, & profiteor, videlicet Baptiſmum, Confirmationem, Euchariſtiam, Pœnitentiam, Ordinem, Matrimonium, & Extremam vnctionem, quæ omnia ea dignè ſumentibus, virtute paſſionis eiuſdem Domini noſtri Ieſu Chriſti, gratiam conferunt. Iſta ſeptem ſacramẽta perficiuntur tribus, verbis videlicet, & rebus, ac miniſtro, verbis, vt forma; rebus vt materia, miniſtro, qui facere intendat, quod facit Eccleſia.

Recipio inſuper quicquid de eiſdem ſacramentis ſancta & Catholica Eccleſia Romana docet & prædicat.

XL. Credo, quòd ſi verè pœnitentes in Dei charitate deceſſerint, antequàm dignis pœnitentiæ fructibus de commiſſorum & omiſſorum pœnis ſatisfecerint coram diuina iuſtitia, eorum animas pœnis purgatorij poſt mortem purgari, vtiq; à pœnis huiuſmodi releuentur, prodeſſe eis Fidelium viuorum ſuffragia, Miſſarum ſcilicet ſacrificium, orationes & eleëmoſynas, ac alia pietatis officia; quæ à Fidelibus pro alijs Fidelibus fieri conſueuerunt, ſecundùm Eccleſiæ inſtituta: Illorumq; animas, qui poſt baptiſmum ſuſceptum nullam omninò peccati maculam incurrerunt, illas etiam, qui poſt perpetrati peccati maculam (vt dictum eſt) purgatæ ſunt, in cœlum mox recipi, & intueri clarè ipſum Deum trinum & vnum ſicuti eſt, pro meritorum tamẽ diuerſitate alium alio perfectiùs: Illorum verò animas, qui in actuali mortali peccato, vel ſolo originali decedunt, mox in infernum deſcendere, pœnis tamen diſparibus perpetuò puniendas.

XLI. Firmiter etiam teneo & credo Symbolum fidei à trecentis decem & octo Patribus in Concilio Nicæno, & à centum & quinquaginta in Concilio Conſtantinopolitano traditum, ac ſemper in Eccleſia vſque modò inuiolatè cuſtoditum, videlicet:

Credo in vnum Deum Patrem omnipotentem, factorem cæli & terræ, viſibilium omnium, & inuiſibilium, & in vnum Dominum Ieſum Chriſtum, Filium Dei vnigenitum, & ex Patre natum ante omnia ſæcula, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum non factum, conſubſtantialem Patri, per quem omnia facta ſunt: qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit de cœlis, & incarnatus eſt de Spiritu ſancto ex Maria Virgine, & homo factus eſt; crucifixus etiam pro nobis ſub Pontio Pilato, paſſus & ſepultus eſt, & reſurrexit tertia die ſecundum ſcripturas, & aſcendit in cœlum, ſedet ad dexteram Patris, & iterum venturus eſt cum gloria iudicare viuos & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum ſanctum Dominum & viuificantem, qui ex Patre Filioq; procedit, qui cum Patre & Filio ſimul adoratur & conglorificatur, qui locutus eſt per Prophetas. Et vnam ſanctam Catholicam & Apoſtolicam Eccleſiam. Confiteor vnum baptiſma in remiſſionem peccatorum: & expecto reſurrectionem mortuorum, & vitam venturi ſæculi. Amen.

XLII. Confiteor, teneo, & prædico, vnum eundẽq; Deum veteris & noui Teſtamenti, hoc eſt, legis & Prophetarum, atque Euangelij auctorem eſſe, quoniam eodem Spiritu ſancto inſpirante, vtriuſque Teſtamenti Sancti locuti ſunt. Itaq; ſuſcipio omnes libros canonicos, quos ſuſcipit ſacroſancta Romana & Catholica Eccleſia; ſunt verò infraſcripti. Teſtamenti veteris, quinque Moyſi, id eſt, Geneſis, Exodus, Leuiticus, Numeri, Deuteronominum, deinde Ioſue, Iudicum, Ruth, quatuor Regum, duo Paralipomenon, Eſdræ primus & ſecundus, qui dicitur Nehemias, Tobias, Iudith, Eſther, Iob, Pſalterium Dauidicum cẽtum quinquaginta pſalmorum, Parabolæ, Eccleſiaſtes, Canticum Canticorum, Sapientia, Eccleſiaſticus, Iſaias, Hieremias cum Baruch, Ezechiel, Daniel, Duodecim Prophetæ minores, id eſt, Oſeas, Ioël, Amos, Abdias, Ionas, Michæas, Nahum, Habacuc, Sophonias, Aggeus, Zacharias, Malachias, duo Machabæorum primus & ſecundus: Teſtamenti noui, quatuor Euangelia, ſecundum Matthæum, Marcum, Lucam, & Ioannem, Actus Apoſtolorum à Luca Euangeliſta conſcripti, quatuordecim epiſtolæ Pauli Apoſtoli ad Romanos, duæ ad Corinthios, ad Galatas, ad Epheſios, ad Philippenſes, ad Coloſſenſes, duæ ad Theſſalonicenſes, duæ ad Timotheum, ad Titum, ad Philemonem, ad Hebræos. Petri Apoſtoli duæ, Ioannis Apoſtoli tres, Iacobi Apoſtoli vna, Iudæ Apoſtoli vna, & Apocalypſis Ioannis Apoſtoli.

XLIII. Item amplector, ſuſcipio, & approbo ſacroſanctam Synodum Nicænam primam trecentorum decem & octo Patrum, & profiteor, & ſequor quicquid illa decreuit, & reprobo ac damno quicquid illa damnauit, & maximè impiam hæreſim Arianorum cum ipſo Auctore Ario, qui affirmare auſus eſt Filium Dei non eſſe ab æterno ab ipſa Patris ſubſtantia genitum, ſed ex tempore atque ex nihilo procreatum.

XLIV. Item amplector, ſuſcipio, & approbo ſanctam Synodum Conſtantinopolitanam primam centum & quinquaginta Patrum & credo quicquid illa decreuit, & reprobo quicquid illa reprobauit, & maximè impiam hæreſim Macedonij cum ipſo auctore, qui affirmare auſus eſt: Spiritum ſanctum non eſſe Patri & Filio coæternum & conſubſtantialem, atque ideo nec eſſe Deum, ſed creaturam.

XLV. Item amplector, ſuſcipio, & approbo ſacram Synodum Epheſinam

primam

primam ducentorum Patrum, & credo quicquid illa decreuit, & reprobo quicquid illa reprobauit, & maximè impiam hæreſim Neſtorianorum cum ſuo auctore Neſtorio, qui duas perſonas in Chriſto conſtituens, aſſerebat non eſſe à Verbo Dei carnem aſſumptam in vnitate perſonæ, ſed per ſolam inhabitationem inſtar templi ſanctificatam, & Chriſtum non eſſe dicendum Deum incarnatum, ſed hominem deiferum, nec B. Mariam eius genitricem dicendam eſſe Deiparam, ſed Chriſtiparam.

XLVI. Item amplector, ſuſcipio, & approbo ſanctam Synodum Chalcedonenſem ſexcentorum triginta Patrum, quartã in ordine vniuerſalium Synodorum, & credo ac ſequor quicquid illa decreuit, & reprobo ac damno quicquid illa reprobauit, & maximè impiam hæreſim Eutychetis, & Dioſcori Alexandrini cum ipſis auctoribus qui affirmare auſi ſunt, non eſſe in Chriſto poſt vnionem Verbi cum carne duas integras, perfectas, incõfuſas & impermixtas naturas cum vnitate hypoſtaſis, ſiue perſonæ. Et reprobo ſecundam Synodum Epheſinam; immò potiùs Latrocinium, quod factione eiuſdem Dioſcori, occiſo B. Flauiano Epiſcopo Conſtantinopolitano, Legatis Summi Romani Pontificis fugatis, & Epiſcopis cæteris terrore armorum ad aſſentiendum compulſis, Eutychianam hæreſim impiè confirmauit.

XLVII. Item amplector, ſuſcipio, & approbo Synodum Conſtantinopolitanam ſecundam centum ſexagintaquinq; Patrum, quintam in ordine vniuerſalium Synodorum & credo quicquid illa decreuit, & reprobo quicquid illa reprobauit, & maximè impiam hæreſim Petri, Anthimi, Seueri, & aliorum, qui exiſtimantes ipſam diuinam naturam trium perſonarum diuinarum pro nobis crucifixam, Triſagio verba, Qui crucifixus es pro nobis, addebant.

XLVIII Item amplector, ſuſcipio, & approbo Synodum Conſtantinopolitanam tertiam ducentorum octuagintanouem Patrum, ſextam in eodem ordine, & credo quicquid illa decreuit, & reprobo quicquid illa reprobauit, & maximè impiam hæreſim Sergij, Pyrrhi, Pauli, Petri, Cyri, Macarij, ac Theodori, qui vnam tantùm in Chriſto voluntatem & operationem ſtatuentes, vnam quoq; duntaxat naturam cum Eutychianis aſſerere conabantur.

XLIX. Item amplector, ſuſcipio, & approbo Synodum Nicænam ſecundam trecentorum quinquaginta Patrum, ſeptimam in eodem ordine, & credo quicquid illa decreuit, & reprobo quicquid illa reprobauit; & maximè impiam hæreſim Iconoclaſtarum, qui venerandas Chriſti & Sanctorum imagines, tanquam ſi idola Gentium eſſent, è templis auferendas, & flammis abſumendas eſſe dicebant.

L. Item amplector, ſuſcipio, & approbo ſanctam Synodum Florentinam ampliusquàm centum & quadraginta Patrum, & credo quicquid illa decreuit, de proceſſione Spiritus S. à Patre & Filio, de conſecratione panis azymi, vel fermentati, de purgatorio, & de beatitudine animarum, de primatu Summi Romani Pontificis, necnon de ſacramentis & libris canonicis; & reprobo ac damno quicquid illa reprobauit atq; damnauit.

LI. Præterea amplector, ſuſcipio, & approbo quæcumq; alia Concilia, quæ recipit & approbat ſacroſancta Catholica & Apoſtolica Romana Eccleſia, & maximè ſanctam œcumenicam generalem Synodum Tridentinam nouiſſimè celebratam; ac damno & reprobo omnes hæreſes, & auctores earumdem, quos & quas reprobat & damnat dicta ſancta Catholica & Apoſtolica Romana Eccleſia; necnon quicquid illa tenet & docet, cum omni deuotione & reuerentia ſuſcipio & amplector. Illos quoq; doctores, & ſanctos Patres, quos eadem Romana Eccleſia approbat, reuerenter ſuſcipio. Teneo & confiteor ſanctam Apoſtolicam ſedem, & Romanum Pontificem in vniuerſum Orbem tenere primatum, & ipſum Romanum Pontificem ſucceſſorem eſſe B. Petri Principis Apoſtolorum, & verum Chriſti Vicarium, totiuſq; Eccleſiæ eſſe caput, & omnium Chriſtianorum Patrem ac doctorem exiſtere, & ipſi in beato Petro paſcendi, regendi & gubernandi vniuerſalem Eccleſiam à Domino noſtro Ieſu Chriſto plenam poteſtatem traditam eſſe: cuius Eccleſiæ vnitatem tanti faciendam eſſe affirmo, vt nullos extra eandem Eccleſiam Catholicam exiſtentes æternæ vitæ participes fieri poſſe confitear.

Inſuper promitto me tanquam obedientiæ filium, ordinationibus, præceptis, cenſuris, ac iuſſionibus ſanctiſsimi Domini noſtri D. Clementis diuina prouidentiâ Papæ Octaui, & ſucceſſorem ſuorum Romanorum Pontificum canonicè intrantium, & ſedi Apoſtolicæ ſemper & fideliter obtemperaturum. LII.

Hanc veram Catholicam fidem, quã in præſenti ſpontè profiteor, & veraciter teneo, eandem integram & inuiolatam vſq; ad extremum vitæ ſpiritum conſtantiſsimè, Deo adiuuante, retinere ac confiteri, atq; à meis ſubditis, ſeu illis, quorum cura ad me in munere meo ſpectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturũ: Ego idem frater Ioſeph de Epiſcopo, procurator & orator ſupradicti Reuerendiſs. D. Gabrielis Patriarchæ procuratorio nomine eius, & meo proprio ac priuato, vt ſuprà ſpondeo, voueo, ac iuro. Sic me Deus adiuuet & hæc ſancta Dei Euangelia. LIII.

Ego presbyter Ioſeph ſupradictus: & hic character manus meæ teſtificatur de me in hac ſcriptione, & in duabus ſimilibus. In vrbe Roma, decimaquintâ die menſis Ianuarij, anno milleſimo quingenteſimo nonageſimoquinto natiuitatis Chriſti.

Hanc veram Catholicam fidem, quam in præſenti ſpontè profiteor, & veraciter teneo, eandem integram & inuiolatam vſq; ad extremum vitæ ſpiritum conſtantiſsimè, Deo adiuuante, retinere & confiteri, atq; à meis ſubditis, ſeu illis, quorum cura ad me in munere meo ſpectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturum: Ego idem frater Abdelmeſsias Elmichini, procurator & orator ſupradicti Reuerendiſs. D. Gabrielis Patriarchæ, procuratorio nomine eius & meo proprio ac priuato, vt ſuprà ſpondeo, voueo, ac iuro. Sic me Deus adiuuet & hæc ſancta Dei Euangelia. LIV.

Ego presbyter Abdelmeſsias ſupradictus: & hic character manus meæ teſtificatur de me in hac ſcriptione, & in duabus ſimilibus. In vrbe Roma, 15. die menſis Ianuar. anno milleſimo quingenteſimo nonageſimoquinto natiuitatis Chriſti.

Hanc veram Catholicam fidem, quam in præſenti ſpontè profiteor, & veraciter teneor, eandem integram & inuiolatam vſq; ad extremum vitæ ſpiritum conſtantiſsimè, Deo adiuuante, retinere, & confiteri, atq; illos, quorum cura ad me in munere meo ſpectabit, fideliter docere: Ego idem Barſum Archidiaconus Patriarchalis Eccleſiæ S. Marci, nepos & orator ſupradicti Comus Ioannis, eius nomine, & meo, vt ſuprà ſpondeo, voueo, ac iuro. Sic me Deus adiuuet, & hæc ſancta Dei Euangelia. LV.

Ego Barſum Archidiaconus Patriarchalis Eccleſiæ S. Marci ſupradictus, & hic character manus meæ teſtificatur de me in hac ſcriptione, & in duabus ſimilibus. In vrbe Roma, 15. die menſis Ianuarij, anno milleſimo quingenteſimo nonageſimoquinto natiuitatis Chriſti.

Hactenus legatorum publicè recitata fidei profeſſio coram Summo Pontifice de ipſis optimè merito, præſentibus S.R.E. Cardinalibus.

(*_*_*)